

Յ Ե Լ Ե Ք

ՄՈՒՍԱՎԱԿԻՐ

ՐԻՍԱԼԵՅԻ ԻԼՄԻՅԷ, ԷՏԷՊԻՅԷ, ՍԱՆԱԻՅԷ, ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ, ՇԻՔԵԱԵԷ ՎԷ
ՄԷՊԱՆԻՍԻ ՄԻԻՖԻՏԷՅԻ ՍԱԻՐԷ

ՊԻՐ ՄԻԻՏԷՊՊԻՐ ԱՎՕՂԱԹԼԸՂ

Իսպանիան Վալենցա շէհրինտէ սաֆաէրունլուղու իլէ պէրապէր զա-
նէթտէ զէնկինյիլի օլան ծօնա թօմա-
զա իսմինտէ տուլ գատընըն պիրիսինէ,
եօլճու գրիաֆէթինտէ իքի արգատաշ
միւրաճաւթ իտէրէք, մէրգումէնին
էզհէր ճիհէթ իֆֆէթի վէ էմնիէթի
պիր գատըն օլտուղունու էշիթմիլ
օլտուղլարընտան, վէ քէնտիլէրի իսէ
պիր մասլահաթ զըմնտա տիւարը
ղուրպէթէ կէթմէք էմէլինտէ պու-
լունտուղլարընտան, իքիսի պիր միւշ-
թէրէքէն գազանմըլ օլտուղլարը հայ-
լըճա նազտը պանդնօտա թահվիլ իլէ
պիր չանթա իշինէ պիլ վազ միւհիւր-
լէսիպ, վէ քիմնէյէ ինտնմատըղլա-
րընտան հինի ավտէթլէրինէ գատար
մուհաֆազա իթմէք իւզրէ քէնտիսի-
նէ կէթիւրմիլ օլտուղլարընը խապէր
վէրաիլէր:

Մէրգումէ գատըն վէհլէյի իւլա-
տէ հէր նէ գատար պունլարըն թէք-

լիֆլէրինի ըէտտ էթտի իսէ տէ, մէր-
գումանըն իպրամ վէ իսրարընա տա-
նանամանարագ, ալթ ուճու պէր վէճ-
հի թէքլիֆ մուհաֆազա զըմնտա
մէզքիւր միւհիւրլիւ չանթաեը ալսղ
վէ հըֆլ էթտի:

Մէրգուման արգատաշլար, մէզ-
պունէնին պու հիմմէթինէ թէշէքքիւր
իզհարընտան սօնրա, իքիսի պիրիլքտէ
ավտէթ էթմէտիքճէ էմնէթի քիմ-
սէնէ վէրմէմէսինի թէնպիհ էտէրէք
այրըլըրլար:

Տէվրիսի կիւն արգատաշլըն պիրիսի
եալընըճա մէրգումէնէ կէտէրէք
քէմալը նէզաքէթ իւզրէ «Գատըն տէ-
տի. սիզէ զահմէթ վէրտիլիմիլ իշուհ
չօգ մահճուպուլ. ըիճա իտէրիմ գու-
սուրումուզա նազար պուհուրմա, ար-
թըգ եօլճուլուղումուլ կէրի գալտը
տիւնքի էմնէթի ինտէնէ հիմմէթ
իլէ»:

Պու ճէվապտան մէրգումէնին ֆիք-
րինտէ զէրրէ գատար պիր իլիշի.
բէյտա օլմանարագ, էմնէթի ալտի:

քի էքրինիզ պիրիքտէ օլմաներնճա ի-
եառտէ օլունմամադ շարթըյլա ախզ
վէ հըֆզ օլունսուղու սիզին խտտա-
անըզ իլէ տէ միւսպէթ պիր, պինաէն
ալէյհ կէթ արգատաշընը պուլ պէ-
րապէրճէ կէլինիզ քի էմանէթի ալա-
պընըզ...»:

Պու ճէվապըն իւզէրինէ էմանէթ
սահիպի եէքէնլէրի սուեա պէրա-
պէր էնտիրտիքտէն սօնրա, արգա-
տաշընը պուլուպ կէթիրմէեէ կիթ-
միլ իսէտէ, էլան կէլէճէք տիր...:

Մէյէր իսէ, պու արգատաշար,
մէրգումէ գատընճըղազըն զանէթ
զէնկին, լաքին սաֆտէրուն օլտուղու-
նու պիլաիքէրինտէն, պիր մըգտար
փարա գօփարմագ իւզրէ պիլ իթթի-
ֆագ պէօյլէ պիր տամը տէսիսէ գուր-
մուշար իսէտէ, ալօղաթ էֆէնտի-
նին հիմնէթիլլէ բըլանլարը մահվ օլ-
մուշ տուր:

ԳԱՅՍԵՐԻՅԷՆԻՆ ԱԹԻԳ ԳՕՃԱՊԱՇԸԼԸԸԸԸ

Օնսկորիւնճիւ նիւսիսէսէն սեյամ (սա. 222)

ՊԵՇԻՆՃԻ ՊԱՊ

ԷՅԼԻՔՃԻ ՍԱՄՈՒԷԼԻՆ ԷՎԻ

Պու վուգուլաթտան սօնրա թագրիպէն
պիր հաֆթա գատար կէչէրէք, պիր կէ-
ճէ սաաթ ալթը բատտէլէրինտէ, Սիւ-
լէյման մահալէսինին Գարա Մէրճան
օղլու զօգաղընա եազըն խանէնին պիրի-
սինին գափուսու չալընար:

Մէզքիւր խանէ խալզը օ կիւն էրքէնճէ
եաթմիլ օլտուղունտան, գափու չալըն-
արզընը աշխանէտէ եաթմագտա օլան
պիր իսթիարէ վայիտէ էչիտիպ, վէ
«խայր օլա պիր հաֆթատա իքի օլտու,
նէ տիր աճապա պէօյլէ եարը կէճէտէ

ալիւլ աճէլէ գափու չալընմար» տէեէ-
րէք սըչրատը գալգտը, վէ կէճէլէրի չալգ
եազմաեա մէճպուրէ օլուր իսէ գօլայճա
պուլմագ իչուն առէթի գատիմէսի իւզրէ
պաշ թարաֆընա գօմուշ օլտուղու չագ-
մագ գատընը իլէ ալտը, գափուսուն չա-
լընմար պիր պիրինէ թէագըպ էթտիքճէ
պու զէվալը տաթի թաշա չագմաղա զօր
էտէր իսի իսէ տէ, իչինտէ պուլունան
գարա գալլար օ տէրէճէ սօվուգլուգ
հըֆզ էթմէքտէ իտի քի, սըչրաեան ճըն-
կըլար եազմաեա քիֆաեէթ էտէմէեիպ
վիրա սէօնմէքտէ իտի:

Նիհաեէթ «լանէթ կէօղլունէ չար շէյ-
թան» տէեէրէք կիւճ իլէ պիր պէզիր
չըրատը ըփըլատա պիլտի, վէ բուպասընը
օլտուլ օլասըեա տագըպ տագըշտըրտըգ-
տան սօնրա, գափու արգասընա կէտիպ
«օ քիւմ» տէեէրէք գափու չալանլարա
սէսլէնտի:

Հէր նէ գատար ալտըղը սէսլէր հէր
կիւն էվլէրինէ կէտիպ կէլէնլէրտէն, վէ
ազրապա ու թէալիւգաթտան իսարէթ
պիր սլայ գալապալըգ սէսլէրի օլտուղու
աննաշըլտը իսէ տէ, եինէ գափուեու
աշմաեա ճէսարէթ էտէմէեիպ «տուրուն
տէտի, կէտէեիւմ Սամուէլէ սէսլէնէեիւմ
գալգաըն գափուեու աշսըն» վէ պոլունու
տէեիպ, Սամուէլին եաթմագտա օլտուղու
սօֆաեա տօղրու վարարագ, խարման
իւսթիւ թաապիր օլունուր մահալինտէն
ալլուեա օլան էնկին բէնչէրէնին քեա-
ղտը եըրթըմըշ օլան շէրչիվէսի կէօ-
ղիւնտէն էլինի ուղատըպ, սիւրիւլիւ օլան
բէրէնկի ըրղալամաեա պաշլատը:

Գօճա Սամուէլ ույգուսուլուն իչին-
տէ պու սէսի ալընճա «քիւմ տիր օ» պա-
ղըրմատա, «ճանըմ գալգ, պէշ օն առէմ
կէլմիլ պիր սաաթ տըր գափու չալարլար
աշ պազալըմ քիմլէրտիր» տէտի վալիտէ:

«Խայր օլա հիչ սէսլէնմէտինմի վալիտէ,
եինէ կէչէն կիւնքիլէրտէն քիմնէ օլմասըն»:

«Օնլարտան կէօրիւնմէեօր»:

«Էյ քիմլէրին սէսլէրինէ պէնգէեօր»:

«Նէ պիլէեիւմ եէկէնիւմ Յակոբ. Աղա
էֆէնտիւմ վէ Չէլէսիւմսէս վէրտիլէր ամմա,

տաճա կերիտէ պիր չօդ դատար վարլար
օնլարը պիլէմէտիմ»:

«Չըրա եագտըն մը»:

«Օղուլ օնուն իչուն տէ չօդ օղրաշ-
տըմ... նէ իսէ եագտըմ, դալգ չափուգ
օլ հէրիֆլէրին սօվուգտան իշի պիթտի.
պիր դարար ալագլարընըն գըզմասը ի-
չուն, չիզմէլէրին եէրէ վուրուպ տուրու-
եօրլար...»:

«Էյ հայտէ վալիտէ սօվուգտա իւշիւմէ,
հէմ տէ պիր ազ աթէշ տարաղընա պագ
պէն գափուեու աչարըմ»:

Վալիտէ աթէշ եագմագ իւզրէ աշխա-
նէեէ կէտիպ, վէ Գօճա Սամուէլ տաիի
Օգճու օղու քիւրքիւնիւ տագտըզլայըն
տըշարը Փըրլաեարագ կէթտի գափուեու
աչտը... աչտըքի նէ տէրսին գըրզլար
եէտիլէր հէփ թէքիլ...:

«Ուշագ, տէտի Գօճա Սամուէլ (ա-
մուճասընը կէօրմէքսիպին տիկերլէրինէ
խիթապէն) ֆէնէրլինիզ նէրէտէ»:

«Ֆէնէր նամուսուսուգա սօգոճնմագ
մը» տէտի իշլէրինտէն գեպէքսիլընըն
պիրիսի. պիր տիկէր պաճագսըզտա «ար-
թըգ պիզ տէ ֆէնէր իլէ կէզիպտէ լաշէ-
միզէ թիւքիւրթմէիզ» տէեէրէք, վէ
տօնմուշ ճիզմէլէրինին թագըրտընը իսէ,
պիր պիրինէ նիսպէթ էտէրէք ճաղըն ճու-
ղու իշլէրի տօլտուլար:

Վալիտէ իքի թաշըն արասընտա, թաշ
մանկալա պիր քէվէն թութուշտուրու,
վէ իւզէրինէ չօգճա մարսըգ տօլտուրուպ
թիւթէրէք ալտը կէլէնլէրին եէրլէշտիյի
սօֆանըն օրթա եէրինէ գօտու:

«Վալիտէ պունու պիր ազ ալէվլէն-
տիքտէն սօնրա կէթիւրմէլի իտին, թիւ-
թիւն պիզի պօղաճագ» տէեէն օլտու
իսէ տէ.

«Սօվուգտան կէլտինիզ տէեի չափու-
ճագ աթէշ եէթիշտիրտիյիմ իքրամմ տա
մը կէշմէտի, տէտի վալիտէ. վէ իֆատէ-
սինէ տէվամ իլէ, եէնի մի կէօրիւեօրու
նուգ, պու սօֆատա պինլէրճէ պէօլլէ
աթէշ եանմամտըմը, (պաշընը եօգարը-
գալտըրըպ) պագըն, թավան նէ գատար
եիւքսէք տիր, թիւթիւն շիմտի չէքէր հէմ

տէ սօֆանը ֆուրուն քէսէր. շիմտի սիզի
իշլէրտէն տէ գըզտըրընըմ» տէեիպ կիթտի:

Պու վագթա գատար մարսըզլարըն ա-
լէվլէնիպ սօֆա իշինին կիւնտիւզ քէսիլ-
մէսիլլէ պէրապէր, քիմինի ըսգըրտան
քիմինի վըսգըրտան, վէ քիմիսինին տա-
խի կէօղլէրինին աճըշտըրան թիւթիւնիւն
տախի գաթմէր գաթմէր օլարագ տէհ-
լիզէ գատար եանըլտըղտա սէշլմէեէ
պաշլատը, մա մաֆիհ մարսըզլար պիր
եանտան ալէվլէնտիքճէ թիւթիւնտէ
եիւքսէլիր վէ չէքիլիր իտի, վէ հէր քէս
պիրէր պիրէր մանկալըն պաշընա չէքիլտի:

Գօճա Սամուէլին գարընը սիւտ անա-
լըղա կէթմիշ օլտուղունտան, օ կէճէ օ-
րատա տէյիլիտի իսէտէ, հէնուգ սիւթտէն
քէսիլմէմիշ օլան իքի եաշընտա պիր չօճու-
ղունտան թութ տա, պիր պիրինտէն իքի-
շէր եաշ ֆարգլը իւշ չօճուղու տաճա օ-
լուպ, իքիսի աեագ ուճունտա վէ իքիսի-
տէ իքի եանընտա վէ պիր եաթագտա
սէրկի կիպի եաթարլար օլտուղունտան,
պունլարըն կիւրիւլտիւսիւնիւ ալտըգճա
օեանանլար սըշրաեըպ սըշրաեըպ կէօմ-
լէքճէք մանկալըն պաշընա գօշարլար ըտը:

Կէլէնլէր հէնուգ քէնտիլէրինի պուլուպ,
վէ սըղըր թուլուղունտան եափըմա քէ-
սէլէրէ պասըմըշ, վէ պիրէր մասատ վէ
թէքէ բիշաղը իլէ պէրապէր պէլլէրինին
գաեիշ գուշաղընտան ասըմըշ թիւթիւն
քէսէլէրինտէն քիմիսի ճանիք, վէ քիմիսի
Սէիլ թիւթիւնիւ տօլտուրարագ չու-
պուգլարընը թէլլէնտիրմէքտէ իքէն, վա-
լիտէճիյէզ տէ մաեթիւնտէ պիր օգգա-
լըգ իլէ պիր համամ լէյէնչէսի տօլուսու
շարապ կիթիւրիպ օրթալարընա գօտու:

Մէգքիւր շարապտան պիրեր օգգալըգ
եուվարլար եուվարլամագ լէյէնչէ պիթիպ,
վէ թէքարլանմասը սըրաեա պինտի, վէ
իշմէյէ օ գատար տէվամ կտիլտի քի,
պունլարըն իշինտէն չօգլարը սու նէ լէ-
գէթտէ օլտուղունու պիլմէզլէրտէն օլ-
օլտուղու հալտէ տախի, վագաա քէօր
սէրիսօշ օլան օլմատը իսէ տէ, քեաֆֆէ-
սիտէ չագըր քէյֆ օլտուլար: Վէ «շա-
րապ արթըգ եալընըգ կիթմէեօր մէզէ

խոթէր վալիտէ» պաղըընման պաղը-տըլար:

Վալիտէ պուելարա պիր էսվապ լէյէնի իլէ տէ մէգէլիք քիւրչիլի (համուճ) կէթիրիպ «պուելուրուն եավրուլարըմ» տէտի. վէ լէյէնչէ պօշալտըգճա շարապ տօլտուրման տէվամ էտէր իտի:

Պուելարըն իչինտէ վալիտէնին Աղա էֆէնտիմ տէտիլի, գայնը համամճը Մար-կոս իտի քի. Գօճա Սամուէլին ամու-ճասը, վէ պու մէճլիսին իճթիմաինին գոււմանտա խաճէսի իտի:

Գաֆալար պուրալարը սարընճա «եէ-կէն տէտի. Գօճա Սամուէլէ, շու ու-շագլարա շիմոի հայտէեին պիր Ղօլ պօգ-մանա կէտէլիմ տէսէմ նէ էտէրլէր, ճէ-սարէթլէնիրլէր տէեու մէէմուլ էտէր-միսին...»:

Տահա Գօճա Սամուէլ աղղընը աջմա-տան «ճէհէննէմէ կէտէլիմ տէ նէ դօր-գուեօրսուն» տէեու պաղըրտը էն ճիւ-հէրլիլէրինտէն պիրիսի:

«Պուեուր ամուճա տէտի. Գօճա Սա-մուէլ. կիւթտիլիւն հէրիֆլէրի պու կիւն միւ պիրիեօրսուն, պու ճէվապա պիր սէօղիւն վար մը...»:

«Եօգ, տէտի ամուճա, պիր շէյ տէ-եէճէյիմ քի, նէ Ղօլ պօղմագ տըր, նէ տէ ճէհէննէմէ կէթմէք, պուեուն իքիսի արասընտա պիր իշ»:

«Էօլիւմ վար մը եւհու... օնատա հաղըրը, տէտի. իշլէրինտէն մաի կէօզ-լիւ չիլ եիւզլիւ շիւմանըրագ ըզպանտու-տուն պիրիսի. աղղըմըղը մը եօզլաեօր-սուն, եախօտ սապըր մը սընաեօր-սուն»:

Ամուճա, փարօյա վագթիինն եագ-լաշտըղընը, վէ սէօղիւ ուզաթմանըն սը-րասը գալմատըղընը պիրիպ, «արգատաշ-լար տէտի, ճիւմէսինն պիրտէն, պու կէճէ հէր պիրիսիլի պիր եէրտէն թօփ-լաեղա տա, ալըպ եէկէնիմին էվիննէ կէ-թիրտիլիմին սէպէպլինի, տահա հիւ պիրի-նիլէ աջմատըմ. վէ հաթթա եէկէնիմ տա-խի պիրմէզ, էօյլէ պիր սէպէպ տիր քի տէսէմ ճիւմէնիլտէ բիւրղազապ օլա-

ճագսընըզ, վէ շըլտըրմագ տէրէճէսինէ կէլէճէյի շիւպհէսիլ օլան եէկէնիմ Սա-մուէլի տէ աճըեաճագսընըզ...»:

Ամուճա տահա իֆատէսինն տէվամ է-տէեօր իքէն, պուրատա Գօճա Սամուէլ սէօղիւնիւ քէսիպ, «նէ տիր... նէտիր ամուճա նէ տիր չափուգ սէօյլէ պիրլէեիմ պաղըմտա նէ տէրտ վար» տէեու պա-ղըրտը:

«Թէլաշ էթմէ, տէտի ամուճա. պագ-սանն պէնիմ թէլաշա տիւլմիւշ օլտու-ղումտա հէփ սէնին, վէ սէնին սիեանէ-թին իշուն տուր. իմտի պու կէճէտէն թէզի եօգ իճաղընա պագմաղընը»:

«Նէ՛ իսէ պագաճաղըմըզ չափուգ սէօյլէ, տէտի ըզպանտուտ. պիր սաաթ-էվլէլ վարալմ ալթընը իւթիւննէ չէվի-րէլիմ գուրթուլալըմ»:

Ամուճա իչին գըվամընա կէտիլինի չագարագ, «ճանըմ տէտի, պիր տէրտէ չաթտըգ քի, տօն եաղը իլէ պէքմէզ. Սամուէլին գարըսընը եէտի սէքիլ կիւն տիր պիր գաշ կիւնիւլէ տէեէրէք պիր խաթըրը էվէ սիւտանա կէօթիւրմիւլէր, պուրատա չօղուգ չօճուգ հայպահասըլ գալտը. ալէլ խուսուս տահա էմզիքտէ տէ չօճուղու վար, շու գըշտա գըեամէթ-տէ կիւնտէ պիր իքի տէֆատա չօճուղու էմզիրթմէք իւզրէ կէօթիւրիւպ կէթիրի-եօր... (Սամուէլէ պագարագ) իշթէ Սամուէլ սէօյլէսին»:

«Չէքտիլիմի պէն պիրիլիմ, տէտի պու-րատա Սամուէլ, սէօղիւն արասընա կի-րէրէք, էվլէթ պէնի էհեա էտէճէքլէ-րինի պիրսէմ, պու սապր օլունուր շէյ տէյիլ տիր. էլին չօճուղու իչիւն քէնտի չօճուղումու թէլէֆալի էթմէլի, էյ նէ՞ օլմուշ ամուճա սէօյլէ պագալըմ»:

«Նէ՛ օլաճագ պու կիւն պէնի չաղըր-մըշլար, վէ իշլէրինն Տէր թովմասըտա ալմըշլար. պագի կիւլէրէք, պագը աղղըն չէհրէ կէօթէրէրէք, պու գարը սէնին եէկէնիինն գարըսը իմիշ, ալթը այ գատար պուրատա տուրաճագ նէ՞ տէ...»:

(Մապաշի սօնրա)

ՈՒՍՈՒԼՈՒ ՔԻԹԱՊԷԹԻ ԹԻՃԱՐԷԹ

Օնսկորսիւնձիւ նիւսիսէն սկիւմ (սա.225)

ՍԷՆԷՏԱԹԸ ՄԻԹԷՏԱՎԻԼԷ ՄԻՒՍՎԵՏՏԷԼԷՐԻ

Բ Օ Լ Ի Զ Ս.

Նիւսիս 1 իննի (4)

Ն. 20

Լիւրայր Օսմանի ասէս 500 — 0.0.

Իսթանպուլսա ճէլալ պէյ խանընսա սաֆին Տէվլէթի Ալիյէ Թէպասա-
ւընսան վէ Թիւննարանսան ... օղլու ... Էփենսիսէն պէյ էիզ ասէս Օս-
մանը շիրասը ախզ, վէ իշլու բոլիյա սենէսինի իմա էյլէսիւ. Ասանա-
ւա վոսուլիսէն օն պիր կիւն (2) վասէսի խիթամընսա, մերգումուն օլ
Թարաֆսա ... խանսա սաֆին ասէմի (Եախոս շէրիֆի) ... Եան ... Աղա-
ւա Եախոս Էմրինէ պիլ իփա պէսէլինի միւնսնէմիզսէ օլան գահվէ հի-
սապընա գայս (3) Էսէսիզ:

Թարիխ Իզամէթկեան մապի իմզա

Ասանասա ... խանսա սաֆին ... րիաէնթլու ... Էփենսի
ճեննապլէրի, վէ գումիանէասը

Նիւսիս 1 իննի

Պ Է Ե Ա Զ (4)

Ն. 25

Լիւրայր Օսմանի ասէս 300—3.0.

Իշլու պէնազը Գայսէրիյէսէ Վէզիր խանընսա Թէպասայր Տէվլէթի
Ալիյէսէն ... գասէ ... Էփենսիսէ պէր վէնիսի պալէա իւլ էիզ ասէս Օս-
մանը շիրասընա իմա, վէ պէսէլինի ախզ վէ իսմ իփա էյլէսիւ. Իզմիրսէ
... խանսա սաֆին Տէվլէթի միւշարիյէնիա Թէպասաւընսան շէրիֆի ... օղ-
լու ... Աղա Թարաֆընսան 161 կիւն վասէ իլէ Ժիրուիսմ, վէ խանիսիզ
սոյսուրույաճագ սըր, պիլ իփա պու պէյազլարա պասէլ չըգարսըղլըմ ազ-
լէլէր իլէ գարշըլաշըրասըզ:

Թարիխ Իզամէթկեան մապի իմզա

Իսթանպուլսա ... խանսա սաֆին բոլիյանը
... Եան ... աղա ճեննապլէրի

(4) Պու նուստրոս 4-2-3 վէ սահա զիւսէ ճիւսիւ վերիլ պիլի, լաֆին ճէփսինսէ սէ գայ
ճիւսիւ վերիսիյի զիւր օլունմալը սըր, վէ հեր հանկը ճիւսիւ իլէ պէսէլի Էփենսիսէ սէ սիկէրլէրի մէվ-
սուխ սուր:

(2) Պու վասէ բոլիյանըն Էփենսի օլունսուղու մահալին մէսամէսինէ ճիւսպլէլ, Թարիխի քանվիլ-
սէն իքիպարէն սալի քանին էսիլ պիլի, վէ բոլիյանըն վոսուլիսէն, Եախոս կէփիւնսիւյի անէ իփասը
մէթուր իսէ, օ միսիլու բոլիյանա էվլէլէն իզան օլունսուղու վէնիլ *ալիսը* իքլազ օլունուր:

(3) Բոլիյանըն ճիւսիսի Էփենսի հեր ճէլ իսէ պարսաս անըն զիւրի լէազըմ կէլի:

(4) Էվլէլէն իզան օլունսուղու վէնիլ պու պէնազլար համիլի Էփենսի պիր *գրիսիսը* վարազար
սէմլէ օլուպ, Ժիրուիս Էսէն ասէմ Թարաֆընսան, միւսպիա Էսէն գաթ. նամընա Եախոս Էմրինէ իփասը
կէփէրիլէրէ պալէասը բոլիյա գրիզըլը սոյսուրույուր:

ԻՄՐԷ ՄՈՒՀՍՐՐԷՐ ՍԵՆԵՏ

12000—\ 7000

Եալընըզ օն իմի պին դուրուե տուր .

Սին մեհիսիյե եիկիրմի դուրուշսան օլարագ , Իսթանպուլսա Պաղլե գափուսունսա սաֆին թեպասայի Տեվլեթի Իրանիյեսեն ... Աղաեսա պեր վեհնի պալեսա օն իմի պին դուրուշ սեյնիմ օլուպ . Թարիխսեն իմ իսլարեն 31 կին () վասեսի խիմաւրնսա մերգոււմուն եւր վե հալալե էսենեյի գաթա իժա էթմեֆ իզրե իշպու սենեսիմ վերիլմիշ սիր :

Թարիխ Իզամէթկեան մաալի իմգա

ԻՍԻՄՍԻԶ ԱԶԸԳ ՊՕՆՕ (°)

Իշպու պօնօեու եալընըզ պին Քրանգ իշուն իժա էյլեսիմ, Թարիխսեն պիշ իմ իսլար 41 կին վասեսի հուշուլիսեն հեր ֆիմ իսլարգ էսեր իսե իժա էթմեյե պօրճուլեում : Թարիխ Իզամէթկեան մաալի իմգա

Զ Է Ք

Դալամասա Դօմոսիօն խանընսա սաֆին ֆրանսա Տեվլեթի թեպասաւրնսան, վե գախիրե թիւճաւարանընսան ... աղա վե գոււփանեսար մաշիւմ օլաֆի, իշպու փուսուլաւը հեր ֆիմ իսլարգ էսեր իսե 100 աշես Օսմանը լը լիրասը իժա, վե սեթմերի մուհասեպեմիզե գաշս վե ինչա էսեսիզ :

Թարիխ Իզամէթկեան մաալի իմգա

ԲՐՕԹԷՍԹՕ

Իսթանպուլսա Եօլ կեյեն խանընսա սաֆին թեպասայի Տեվլեթի Ալիյե-սեն վե թիւճաւար Թալիմեսիսեն ... օղլու ... լաւ ֆիմսե, 1882 Յուլիս 24 եեվմի ճիւմաա էրթեսիսաւ 10 րասսեյերիսեն ... սաիրենե միւրաճաւմիշ էսասը գապուլ օլումնուլ պիր գըմա քօլիյա սենեսի իրաւե, վե պու կին վասեսի ինզըզա էյլեմիշ օլսուղու հաշե, իժա օլումնաւագսա օլսուղուն-սան ուսուլու քօթեսմօսունուն իմրասընը պեեսան վե իժասե էյլեսի :

ՍԻՐԷԹԻ ԲՕԼԻԶՍ.

Սուլաստա Արամեան միլլէթ խանընտա սաքին թէպաւայը, Տեվլէթի Ալիյե-տէն ... եան ... Աղաւտան 50 առէտ Օսմանը լը լիրասը ախը էյլէտիւմ : Իսթանպուլ տուխուլինտէն իթիպարէն 15 կին վատէսի խիթամընտա, օլ թարաֆտա Ասթարճը խանընտա սաքին Տեվլէթի միւլաբիլէյհա թէպաւաւընտան ... օղլու ... Աղա էմիլնէ Իֆա, վե պետէլինի աֆիօն Հիսապըմըզա մահսուպ էտէսիլ :

Թարիխ Իզամէթկեան մաալի իմգա

(1) Իսլու վասէ մուգսիթէն սախի էազըլա պիլի, հաքթա քագսիթին պիլիսի պիր գաթա սի-կերի սաիր պիր գաթա էօսենմէֆ իզրէ էմ ու հալալէ էսիլսէ հախզ սիր :

(2) Մուգասէմա իզահաքընսա պեեսան գըրընըրը վեհն իզրէ, պեեսիլ ագնէնին ախը օլունսուղու գաթ իսի իսար օլունուպ սա, իժասը իսլարգ էսեն հասար օլումնաւագսա հարի սիր :

Իսթանպուլում Ուլուն չարչուտա . . . նամէրօլու տիւքքեանտա սաքին թէպա-
այը Տէվլէթի միւշարիլէյհատան դօմօսիօնճու . . . օլլու . . . Ալա ճէնապլէրի :

Ճ Ը Բ Օ

Իշպու բօլիյանըն պէսէլի . . . խանսա տափն քեպաստան բօլիյանը . . . եան
Ադասան ախգ օլունմուշ օլնաղիէ կիւնիւ խիթամընսա մերգումսա եախօս հանինէ իփս
հէսիգ :

Թարիխ . . . Իգամէթկեան . . . Իմգա

Գապուլ :

Թարիխ . . . Իգամէթկեան . . . մաալի Իմգա

Մէգփիւր բօլիյա պէսէլինին ասէմի իփասընըն սէպէպի մերգում . . . նամ ֆի-
մէսնէսէն, չափուե . . . մարիֆէթիլէ քանրիլէն սիւալ օլունսուգսա, շու ճէվապը իքա
էլլէմիս սիր :

Իշպու բօլիյա ափիօն հիսապը իշուն չէփլմիս իսէ սէ, մուհասէպէլի
մէգպուրէսէն օլաւեր սէյնիմ օլմասըղը իշուն իփա օլունմամըս սըր :

Թարիխ . . . Իգամէթկեան . . . մաալի Իմգա

Մէգփիւր ճէվապ գանօնէն պէսէլի բօլիյանըն ասէմի իփասընըն իճապ
էթսիրէմէնէնէյինսէն, համիլինին բօլիյա հագգընսա ճարի օլան հէր պիր
հուգուդունուն մուհաճագասը, վէ նըգամէն մագպուշ օլան զարարգիւնան
վէ մէսարիճամըն շեազըմ կէյէնէյէսէն Թագմին էթսիրիլմեսինէ ֆէսպի
սէլահինէն էթմիշ պուշունմասը զըմնընսա ուսուշու քոթէսմօսու իճրա,
վէ պիր նիսիսէսի համիլի բօլիյանա իմա օլունսու :

Թարիխ . . . (Միւհր)

Բ Ը Բ Ե Թ Տ Ե Ֆ Թ Ե Բ Ի

1. Պէսէլի բօլիյա շիրաշը Օսմանի եիւզ դուրուշ իմիպարըշլա	5000
2. Իֆի նիսիսէ քոթէսմօ Թասիգ վէ Թէպլիղ ռէսմի	120
3. Բըգամպիօ՝ եանի կերի բօլիյա պաշը % սէ 2 սէն	100
4. Բօլիյա Թէշլաշիյէսի % սէ 1/3 սէն	25
5. Բօլիյա պաշը ռաիճի Թէճէվլիթիւնսէն Քարգ % սէ 1 սէն	50
6. Մէֆրուպա քօսմա իւճրէթի	5
7. Էվրագ ճամղա ռէսմի % սէ 1 1/2	75
Եաշընըրգ պէշ պին իւշ եիւզ էթմիշ պէշ դուրուշ . . . գամ	5375
Խզերինէ ռիգամպիօ ուսուշը իւզրէ բօլիյա ֆէշիսէ օլունսու :	

Շ Ս Ը Ս Տ Ե Թ Ն Ս Մ Ե

Բիաշա Քարգը իշէ բօլիյա պաշընըն պու կիւնֆի պօրսա Քիւթընա,
(եախօս կիւն հիւֆիւնէ) մուշաճըր օշուշունուն քասիգինի հալի իշպու
մահաշէ վազը իմգա օլունսու :

Թարիխ . . . Իգամէթկեան . . . Իմգա

Իքի նէֆէր Թիւճմար

(եախօս զամպիօ Թէլլալարը)

(Մապասի սօնրա)

ՀԻՆՏ ԻԼԱՀԼԱՐԸ

Բ.

Հինալիւերին պաշլը իւհլարընտան պիրիսի տէ ճըկկըրնաւ տըր, պու իլահ իլէրիտէ եաղաճաղըմըլ իւշ-լիւք իւհլարընտան վիշնօնուն կէօ-րիւնիւր գըրեաֆէթի տիր:

Սիւրէթ վէ հէյեթիինին աճալ աճա-լիպիլինի թաալիֆ ու թաֆսիլէ լիւ-զում եօգ տուր, զիրա վազ օլունան րէսիմտէն էօրնէքսիլլիլինին նէ տէ-րէճէտէ օլտուղու միւշահէտէ էտիլիր:

Հինալիւեր պու իլահը սահիպի զէ-մին թանըր օլտուղլարընտան էթտիք-լէրի պիւսաթ ու իթաաթ, վէ էյեա-մը մախսուսէլէրինտէ, վէ հաթթա պա-զի տախի ֆէվզ էլ աուէ իճրա գըլար օլտուղլարը զէյնէթ ու տարաթ գալէ գալէմէ կէլիր շէյլէր տէյիլ տիր:

Ճըկկըրնաւթըն սէճտէկեահը Օրիզա թարաֆընտա էն մէշուր հէյքէլլէր-տէն պիրիսի օլուպ, էթրաֆը արպաա-սընտան օն միլ պատինէ գատար սէ-մալաթ հուտուտու թէսմիսէ օլու-նուր, վէ սէնէվի միլեօնլար իլէ զի-եարէթճիլէր զիքր օլունան սէճտէ-կեահա միւրաճաաթ իւղրէ պու-լունուր:

Մէզքիւր զիւարէթ ճիլէրին ճըկկըր-նաւ հաղրէթլէրինէ վուգու պուլան իլթիճալարը զիքրէ, վէ ֆէվզ էլ զանէ թէէսիւֆէ շանան պուլունտուղուն-տան, պիր գաշ տիւրլիւսիւնիւն պու-րատա պէնանընը միւնասիպ կէօրիւ-րիւղ:

Պունլարտան պազիլէրի, ալէլ խու-սուս խասթէմիղաճ վէ զանէթ միւ-սինլէրի տախի, իքի էլլէրինին իւղէ-րինտէ պաշ աշաղը կէլիպ, պիւթիւն եօլու թաղլա տէճնէրէք թիւքէտիր լէր, վէ պու էգիսէթի հէր նէվի կիւ-նահլարը իչուն մաղֆիրէթ, վէ տի-լէքլէրինին գապուլինի միւճիպ պիր նիսէթ տէեու պիլիրլէր:

Պու հալ իլէ օլան տիւլանէճէ եօլ-ճուլուգ էսնատընտա, հիսապսըզ ա-տէմլէրին մէյիթլէրիլլէ պիւթիւն եօլ, սէրկի քէսիլիպ, մասպուտլարը ու-ղուրունա տաղը տաշը ինսան լաշէ-սիլլէ տօլտուլուրլար, վէ ճըկկըրնա-ւթ մուվասալաթ էթմէքսիլլին, եա-խօտ պատէլ մուվասալա ալմըջ օլ-տուղլարը միւրատըն հէնուղլուլթ-ֆունա էրմէքսիլլին գարա գուշլարա, վէ ճանալարլարա եէմ օլուրլար:

Հէյքէլլէ եաղլաշտըգճա զանն է-տէրսին քի, գըրկըն վէ եումրուճադ թըրլանընա տա եաղըն վարըլլեօր կիպի տիր. նիչուն քի Հինալիւերին ագըլլարտան խարիճ պուտալալըգլա-րընը, վէ քէնտի քէնտիլէրինէ, էլլէրիլլ-լէ վէ պիւլ ըիզա վէրտիլլէրի իսքէնճէ վէ ճէզանըն, վէ գօփարտըղլարը գըրամէթ իլէ ֆէզանըն էնվաինի, վէ գուլաղլարը թուլթար գըղըշտըմլարըն տէհէթլի հալինի, օրատա կէօրմէլի տիր...:

Շէօյլէ քի, պիւթիւն կիւն պաշլա-

ընը եէրէ գօեուպ, աեազլարընը եօգարը աիբէրէք չամայ գալագ տուրանլար, կէօզլէրինին իչինէ գատար չամուր վէ չիւրբեաֆ իլէ սուվանանլար, աղըզլարընա ալուրթլարընտան պէրու պասա պասա սաման սօլտուրանլար, եէր եէր գազըլմըշ, վէ ֆէնա գօգուլու սուլար սօլտուրուլմուշ հալթլար իչինէ սօգուլանլար,

քէնտի քէնտինի թէքէրլէքլէրի ալթընա աթը վէրիպ տէ թէլէֆ օլանլար, սօրկուսուղ սիւալսըղ հէման մագհարը լութֆ օլաճագլարընա կէրէյի կիպի էմին օլտուղլարընտան, չօգլարը տա քէմալը խահիշ, վէ պլը պլըրինի տէքէլէեիշ իլէ, մէգքիւր արապանըն թէքէրլէքլէրի ալթընա ալթըմանա չապալարլար, վէ քիմ քի

ՊԱՆԳՕԳՏԱ ՊԻՐ ՄԷՇՆՈՒՐ ՓՈԹԻՍԱՆԷՆԻՆ ԽԱՐԻՃԻ ՄԷՆՋԱՐԷՍԻ

աեազլարընը պօեուլարընա պաղլաեարագ տօմուզ թօփու եափըլանլար, պաչընա գըպ գըրմըզը աթէշ քէսիւմիշ թաս գօեանլար, վէ տէմիր տիքէնլէրտէն մաամուլ թօրլար իչինէ սարըլանլար, վէ տահա հատտսիղ հիսապսըղ, վէ ագըլա ֆիքիւրէ կէլմէաիք խսկէնճէլէր իլէ ճէզլանանլար, պիր ճէհէնէմ մէնզարէսի իմա էթմէքտէ պուլունուրլար:

Վէ հէլէ ճըկկըրնաթըն արապաւընըն ալաեա չըգարըլմասընտպ իսէ,

ուսթալըզլա աթըլըպ տա, թէքէրլէք ալթընտա պիրտէն էզիլէ պիլիւ իսէ, մութլու օ ատէմէ... լաքին եօլու իլէ աթըլամանարագ թէլէֆ օլմանանլար, միւտտէթի էօմիւրլէրինի աճըլար, վէ գարա եասլար իլէ կէչիւմէյէ մէճպուր օլուրլար խոռոյի հիւվէյտա տոր:

Պուտտայի մէզհէպ տէնիլէնէ թապի պուլունան Սիամըլարըն Պանգօգ չհիւրնտէ ըէսիմի վաղ օլունան պիր մէշհուր փուլթխանէլէրի տէրունինտէ 1300 ատէտէ եագըն փուլթլարը օլ

տուղունա, վէ Պըրահմիւքըն գավ-
լինճէ, Հինտ փութլարընըն սայըլարը
333,000,000 մըգտարա պալիզ օլ-
մագտա պուլունտուղունա նազարէն,
պունլարըն փութ վէ իլահլարընը, վէ
տէ սէճաէկեհաշլարընը պիրէր պիրէր
եազմա իլէ պաշա չըգըլըր շէյ օլմա-
տըղընտան, պունտան սօնրա պիր տէ
իւչիւք իլահլարընըն, վէ անամիւթէ-
տաիր օլան պաղի իղահաթըն տէրճի
իլէ իքթիֆա օլունաճագ տըր:

Ս Ե Ս Տ Ե Թ Ի Ի Ն Ս Ա Ն Ի Յ Է

Onskorsխնճիւ նիւսխեսէն տա.212)

Խիւլասէյի քէլամ. մէքթէպի մէզ-
պուրուն ումում տէրսլէրի իչինտէ
մուհաֆազայը սըհհէթ զըմնընտա իքի
նէվի միւհիմմ տէրս վար տըր, պիրիսի
մատտէթէն, տիկէրի մանէն:

Մատտի օլան. ուլում վէ էլլինէյի
միւթէնէվվիա իլէ թէվէսսիւ էտէ-
ճէք ֆիքիլէ փաեհնտէ օլա պիլմէք
իւզըն, վիճուտուն իսլայը սըհհէթ
էտէրէք պիր նէվի իլլէթ, վէ զաաֆ-
լըղա տիւչար օլմամասը, վէ կիւն պէ
կիւն նէշվ ու նիւմա պուլմասը իչուն
առողջապահուծ իւն, վէ ժիւնյաւսիֆ
տէրսի տիր:

Ձիրա չօճուգ գըսմը, էվվէլճէ իղահ
օլունաուղու իւզըն, ախեազ ճիհէ-
թիլլէ մազարրաթ թարաֆընա կէտէր
օլտուղու կիպի, մատտէթէն տախի
թէհլիքէլի էյլէնճէլէրի, վէ հալ ու
հարաքեաթընտա վէ եէմէք իչմէք
պապինտէ միւղիլըր շէյլէրի սէվէր. վէ
իթիտալ գայիտէսինէ, վէ սըհհէթի
պէտէնիլլէն իճապաթը լազըմէսինէ
բիաեթսիլլիք էտէր օլտուղունտան,

չօճուգլարա մուխիլի սըհհէթ օլան
շէյլէրին պիրտիրիլմէսի. վէ եէմէք
իչմէք եաթմագ օթուրմագ վէ օյնա-
մագ պապինտէ, վէ հէր նէվի մու-
ամէլէտէ պիր գայիտէյի մագպուլէ
օլտուղունուն էյրէտիրիլմէսի զաեթ
իլթիլա, վէ թէէմինի հալը սէաուէթ
զըմնընտա պիր նօգթայը միւթէնա-
պիհա տըր:

Ձիրա «չուպուգ եաշ իքէն էյլիլը»
տէեու օլան տարպը մէսէլ, եալընըզ
մանէվիեաթ իչուն օլմաեղա, մատտի-
եաթա տախի շուսուլի օլտուղու հէր
սաաթ մէշուտաթ թահթընտա տըր:

Միսալ, ճիւմէտէն պիրիսի օլարագ
եազմագ օգումագ, վէ տիքիշ տիրմէք
իւզըն, օթուրմա իլէ օթուրմագ ա-
րասընտա օ գատար ֆարգլար վար
տըր քի, պիրիսի կէյիլսիւ, էյէյի
քէմիլլէրինի վէ ագ ճիլէրի սէրպէսթ
պըրագարագ, նէֆէս ալըպ վէրմէք
սուհուլէթինի, վէ վիճուտուն թա-
պիլի պիլիմինի մուհաֆազա գըլըր
օլտուղու հալտէ, տիկէրի կէյիլստէ
տարլըզ սըրթտա գանպուրլուգ, վէ
միտէտէ գաաֆըզ բէյտա էտէրէք,
չէլտ խաաթէլիքէրէ, սաղսըզըզլա-
րա միւպթէլա, վէ էօմիլ թէհլիքէեէ
գատար իլգա էտէ պիլլըր:

Պուրատա վազ օլունան բէսիմ,
իչպու իֆատէմիլտէն մաթլուպ օլու-
նան խաթիֆատէնին շէլլէն թէէմինի
իչուն օլուպ, պունտան զիեատէսի
առողջապահուծ իւնուն խուսուսի
տէրս, վէ քիթապլարը միւրաճաա-
թընա հապալէ էտիլըր:

Մանէվիսի տախի, գուվվէյի միւ-
ֆէքքէրէ խաաթէլլի տիր քի, վագ-
թըլլու պու խաաթէլիք Սիլիլատա
զուհուր էտէրէք, թէտալլիսի իչուն

կէօնտէրիէն Պղատոն ֆէյլէսօֆ պիր տօսթունա «Սիչիլիա տա պէյին աղրըսը զուհուր էթմիշ օլտուղունտան թէտավիսի իշուն կէտիեօրում» տէմիշ իտի:

Պու մանէվի խասթէլիք տախի աւրարոյականուծ իւն օլուպ, վէ ֆիլ հագըգա ըուհուն խասախի էսասիյէսինի էյէր պիւյէր, վէ տճալ աճաիպ հալլէր վէ մէսլէքէր հասըլ էտէր քի,

հէնին թէմամիեթինի թէշքիլ էտէմէզ, վէ պիր ախլեագը պօզուգ ալչագ, վէ միւք ու միլլէթէ վէ ճիպիլ լիեթէ եուլմուճագ ալիմօլմատան իսէ, ճահիլ գալմանըն տահա էվլա օլտուղու, եանի պու ճիհէթ իքի շէրին էհվէնի պուլունաուղու պիր վէճհլէ ինքեսր էտիլէմէզ...

Նէօլպէթի պահալմըլ Ոուսումաւան տէրսլէրինէ կէլինճէ, իլք էվվէլ

ՆԵՋԱՄՍԸ ՕԹՈՒՐՈՒՇ . ՆԵՋԱՄՍԸ ՕԹՈՒՐՈՒՇ

էն քիւչիւյիւ էն միւհիք իլլէթլէրտէն օլտուղունու իզահա լիւղիւմ եօգտուր:

Պինապէրին լիսան, վէ իլիմէրին քեաֆֆէսինէ թէրճիհ օլունաճագ խուսուսուն բարոյականու թիւն օլտուղունու թէքրար թէքրար թէէքիտ էտէրվէ տէ գավիէն սէօլլէրիմքի, կէրէք էրքէք կէրէք գըզ չօճուպլարը, քէմալլէթէ վասըլ օլապիլմէք իւզրէ քէնտիլլէրինտէ իլմին ախլեագը համիտէ իլէ պէրապէր իճթիմաի լեաղըմ կէլիր... Զունքի նէ եալընըզ ախլեագը համիտէ վէ նէտէ սատէճէ ուլում վէ էլէնէնի միւլթէլիֆէ, խասախի մէմուս-

տէեէճէյիմիզ սէօզ, նախակրթարանտա թահսիլ օլունան լիսան վէ իլիմլէրէ տէվում, վէ իքմալ ու իթմամլարը իշուն իհթիմամէթմէք օլտուղու կիպի, անլէրտէն մախտա օլարագ թէսլիմ էտիլէճէք տէրսլէր միեանընտա, պիր թագըմ լիւղիւմսիւզ վէ ֆայիտէսիզ իլիմէր, վէ մաթլուպա զայրը մուվաֆըզ օլսն լիսան եարըչլարը, վէ յոսկրաւմ նագըչլարը կիպի շէյլէր իլէ չօճուպլարըմըզը իշալ էթմէմէք, վէ զիգըլմէթ վագըլթարընը ապէսէ սարֆ էթտիլմէմէք լեաղըմ կէլէճէյի տիր:

Զիրա վաթանա միլլէթէ, ֆամիլ-

եաւընա վէ պիննէֆս զաթընա իֆոյը հիւսնիւ խըտմէթ էթմէսի, վէ մուհասէնաթը միւթէնէվիլիս կէօսթէրմէսի արզու օլունան չօճուղարըմըզը պիրէր էօրիւմճէք չէքլինտէ մէքթէպտէն իսրաճ իթմէ իլէ մագսէտ հասըլ օլամաղ.

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ էօրիւմճէք տէնիլէն հայվան, զաեէթ սանաթը սիւրէթտէ ինճէ, վէ ֆէվզ էլ ատէ րէսիմէր թէրթիպ էտէր, կիւզէլ կիւզէլ եուվալար էօրէր, վէ կէօզ իլէ ֆարգ օլունամահաճագ ինճէլիքտէ թէլլէր չէքէր իսէ տէ, րիսիքտէն վէ գալէպէլիքտէն պաշգա հիչ պիր շէյէ եարամազ:

(Մապսի սօնրա)

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵԶԻՐԵԱՆԻ

(Շարունակութիւն թիւ 220)

Է.

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Ահա այսպէս, անձկալի բարեկամ, յերեսուն եւ չորս ամաց հետէ ուսման ըզձիւ մշտատոջոր սիրտս ցարդ կը տաքնապէ զիս, եւ բախտին բազմադիմի չարաղէտ արկածք զիս կը խոչտանդեն: Հայրենեացս մէջ քսան եւ եօթն տարիներ ուսման ճանքուն մէջ սովորելով ու սովորեցնելով ըրած տարժանաբեկ ուղեւորութիւններէս, երկու տարիներ ընդ ծով եւ ընդ ցամաք թափառացած աստանդէլս ետք, տարի ու կէս կ'ըլլայ ահա, որ Կ. Պոլիս կը գտնուիմ: Պոլիս, որ գրոց եւ գիտութեանց ծովն է: Սա լըցեալ հասակիս, եւ թշուառութեամբք մթադնեալ կենաց օրերուս մէջ, տակաւին կը հալիմ ու կը մաշիմ արդէն ունեցածներս առաւել մշակելու եւ դեռ ու-

րիշ նորագոյն ուսումներ սորվելու եռանդէն:

Գրքերու նկատմամբ ունեցած անշէջ ծարաւս զիս կ'այրէ ու կը տոջորէ, եւ անգործ կեանք, անտանելի չքաւորութիւն, իմ եւ մ'ամօր զաւակիս սպառաշին ցաւալի անստուգութիւն, իբրեւ երկաթի մամուլ մը իմ կենդանութիւնն ու կորովը կը մղեն: Չը գիտեմ թէ մինչեւ երբ պիտի շարունակէ այս վիճակ, որ կեանքն ինձ մահու չափ կը դառնացնէ: Ես թէպէտ եւ ապիկար, թէպէտ եւ փորձանաց յորձանապտոյտ հեղեղներէն դիր եւ տար, յաջողած եմ մինչեւ Պոլիս եկած ատեններս երկնից շնորհիւ եւ ինքնօգնութեան զօրութեամբ իմ ձեռաց վաստակովք ապրիլ եւ թերեւս եւ այլոց կարիքներուն օժանդակել. քանզի տղայ հասակէս, այլոց բեռն չը լինելոյ, եւ այլոց կարօտութեան օժանդակելոյ սկզբունքներէն անեալ էր հոգիս: Այսօր տարի ու կէսէ հետէ, ըստ աշս դատաստանաւ դատուած, եւ կանխակալ պաշարման մը զոհ գնացած, յանգործութենէ հալ եւ մաշ կը լինիմ: Եթէ սիրելի է ազգիս եւ Ձեր Մեծապատուութեան, իմ թշուառ կենաց շարունակութիւն, կազաւմ, ուրիշ հասուն խորհրդոյ տէր անձանց հետ խորհելով, գործ մը գտնուի ինձ: Անաչառ քննութենէ մ'ետք, որ անհրաժեշտ է եւ զոր պիտի պահանջեմ ուստի որ անկ է, աջակցի ինձ ազգիս գրագէտ մասը, եւ հայկաբանութեան, ազգային պատմութեան եւ բարոյականի դասախօսութեան պաշտօնով զետեղուիմ զպրոցի մը մէջ կամ առատագութ կարող ազգայնոյ մը տուն, որ ատեն յայտնի պիտի տեսնուի շնորհիւ Աստուծոյ, թէ աչացս պակսութիւնը ոչ թէ արհաւմարհանք, այլ պատկառանք կ'ազդէ յիմ աշակերտս, եւ թէ Աստուած կարող է եւ կ'ուզէ ինչպէս որ տասն եւ վեց տարիներ ուզած է, սպիկար կուրի մը ձեռօք մտաց աչքերը բանալ: Ո՛ր գիտէ թերեւս առիթ ունենամ իմ պարապոյ ժամերուս մէջ գրաւոր երկոց կամ թարգ-

մանութեանց պարասելով, երաժշտութեան թերի տաղանդս մշակելով, կամ այլ կենցաղագոյն գիտութեան մը սրանուանդն ըզձիւ գրադելով եւ ստանալով, պատուաւոր ապրուստի նոր աղբիւրներ գտնել, եւ այնու, ոչ միայն անգործութեան պտուղն եղող սա ոգեսպառ վհատութենէն, այլեւ թերեւս օժանդակել ըստ կարի ամենասիրելի ազգիս, որոյ բարգաւաճման բաղձանօք, անդստին ի տղայ տիոցս հալ ու մաշ կը լինիմ,

Բարեմաղթումս առ Աստուած վասն առողջութեան եւ երջանկութեան կենաց Ձեր մեծապատուութեան եւ ամէն գրադիտաց:

ԱԶԱԶՈՒՐԿ ԹԱԴԵՈՍ ԿԵԶԻՐԵԱՆ
ՍԵԲԱՍՏԱՅԻ

8 Մարտ, 1882

Մեծապատիւ Տէր Խմբագիր Ֆելիք բարոյաշից Հանդիսին

Ներեցէք որ Աստուծոյ առջեւն խոստովանութիւն մ'ընեմ Ձեր գործալիր սրտին, իմացնելով Ձեզ, թէ մեծապէս կ'ամբոխեմ, կ'այլալեմ, կ'ամաչեցուցանեմ զիս, ի վեր քան զիմ արժանիս դրուատելով զիս ոչ միայն մեր անձնական խօսակցութեանց մէջ, այլ եւ հրապարակաւ առթիւներ ստեղծելով, եւ այնպիսի գովեստներ ընծայելով ինձ, որք թէպէտ եւ անկեղծ, թէպէտ եւ սիրալիր սրտի բղիմուռն են, սակայն Ձեր Մեծութեան եղբայրասէր սրտին, յանկաւոր են յաւէտ, քան թէ ինձ նման ապարդիւն ապիկարի մը:

Դուք Բրիտտոնէական սիրոյ մեծութեամբ ոգեւորուած, եւ նորին ամենազօր գորութենէն գողցես հոգետեսութեան կատարելութեան հասած իմ սըրտիս խորքը զիտեղով եւ իմ բաղձանք իմ անձնական արժանիքս համարելով, — Բաղցրիկ սխալանք սիրոյ —, կը խօսեմ ոչ թէ ինչ որ եմ, այլ որ կը բաղձայի լինել: Երբեմն զիս Մխիթարայ հետ կը համեմատեմ, երբեմն ալ Հոմերի: Այս-

պէս մեծ սիրոյ աէր անձինք, կը սխալին, առաւել քան զարժանն լաւատեսութեան մէջ ինկնելով, նկատմամբ իւրեանց սիրելոյն: Ո՛ւր եմ ես, երանելի մարդ, ո՛ւր Մխիթար, ո՛ւր Հոմերոս:

Կենարար ուսման տարփացող գըտնուած եմ ի տղայ տիոց շնորհիւ Սրարչիս, կենախոյզ ճգամք զայն ստանալ ջանացած եմ: Ահա իմ բոլոր կատարելութիւնք, բայց ո՛ւր է իմ հաստատութիւնս. անոնց արդեանց գէթ հարկւրին մին ունեցած եմ: Կը խոստովանիմ թէ աղէկ բաներ գրելու զօրաւոր բաղձանքներ ունեցած եմ, բայց զայն եւս չեմ կարող ուրանալ, թէ բոլոր ըրածներս բաղձանացս երկնաբերձ ծառոյն տերեւներն անգամ համարուելու արժանի չեն, թող թէ պտուղներն:

Բայց որովհետեւ ճշմարիտ սէրն ամենազօր է, սիրողն յանձն իւր սիրելոյն փափաքածներն յիրականութիւն ծնանելու յուսոյն մէջ խաբուած չըլինելուն կրնայ ամեն վստահութիւն ունենալ: Ուստի տան երկինք, որ շնորհիւ Աստուծոյ եւ ազգիս, կարող լինիմ իմ դաժափարական սրտագրաւ իղձերս իրականութեամբ մարմնացեալ ծնանիլ, որով թէ Ձեր Մեծապատուութիւն իր վստահութեան մէջ խաբուած չը լինի, եւ թէ իմ երեսնամեայ ջանք յուսալէտս վատնեալ չը լինին, առ որ միշտ արտասուազին կ'աղօթեմ:

Քոյդ

1882, մայիս 29. ԹԱԴԵՈՍ ԿԵԶԻՐԵԱՆ
Ղալաթիա

ՃԵՎԱՊ ՎԷ ՄԻԻԹԱԼԷԱ

Պիզ պու մէքթուպու քէնտիմիզէ պիր իֆթիլսար մագամընտա տէրճ էթմէտիք, զիրա «Ամենայն ծառ, ի պտղոյ իւրում ճանիչի» եօլունտա օլան մէսլէքէ ըիաեթի թամմէ Էտէնլէրաէն օլուպ, էօյլէ եայրզ քիւնազ իլէ կէօզ պօեամագլըդ ճիհէթինէ հէվվէսիմիզ եօզ տուր, պինաէն ալէյհ էհլի մէարիֆ, վէ էրպապը գալէմ թարաֆլարընտան ալմագտա

օլտուղուհու միւթէատտիտ մէմնունի-
եէթ մէքթուպլարընա խոսուուսի ճէվապ-
լար իթաւըյա իքթիֆա օլունմադտա տըր:

Պու մէքթուպուէն տէրճինտէն մագսէ-
տի ասլիմիզ, Կենսագրութիւնունուն նի-
հաեթինէ թաալիգ էթմիշ օլտուղու-
մուզտան տա միւթէպան օլաճաղը վէճէ-
լէ, պիզիմ տըրաեթլու թագէոս պատ-
ուեկինին էֆքեսարը սագիմէսինի պիր
գաթ տաճա ալէնէն արզը էնզարը աւմէ
էյլէմէք, վէ տէ մուճաիլէյէ, (եա միւ-
լէթիմիզ իշինտէ պինագիր զաթը ալի գա-
տիր, Միթիթար Աբբանըն, վէ Հոմերո-
սուն կէօզլէրի կէօրիւր օլտուղու հալտէ,
վէ նըզամը եախօտ էսասը մէքթէպլէր
տէ թէտէրրիւս էտէրէք, իլիմ թահսիլ
էթմիշ օլմալարը իլէ, սիզին ալթը այլգ
իքէն ամա օլարագ, թէրճէմէյի հալինիզ-
տէն տէ միւթէֆատ օլտուղու իւզրէ,
գուրու աղաճտան պօրու չըգարմաճասը-
նա, եալընըզ սարֆ էթմիշ օլտուղու-
նուզ մէսաի, վէ տէվամի ղայրէթին սէմէ-
րէսի, վէ կէօրիւնմէզ պասիրէթինիզին
մահսուլու մանէվիսի օլմագ իւզրէ, հէր
պիր ղարուրէթէ, սէֆալէթէ, Փագըր-
լըզա վէ ամալըզա ղալէպէ էթմիշ, վէ
շիմօրիքի պուլունտուղունուզ հայրէթ-
պաիշ տէրէճէեէ եէրիշմիշ օլտուղունու-
զու թաթպիգ վէ մուգաեէսէ էտէր ի-
սէք, էվվէթ եինէ սէյլէրիմ, վէ տէ
միւպալաղա էթմիշ օլմամքի, սիզ հէմ
Աբբա Հայրա, վէ հէմտէ Հոմերոսա թէր-
ճիհ օլունմահա շաեէսթէսինիզ) տէեու
ալէնէն նիտա էթմէք իշուն տուր:

ԻՆՍԱՆԼԱՐԸՆ ՃԻՆՍ ՎԷ ՄԻՋԱՃԼԱՐԸ

Oniskorsխնճիւ նիւսիսէսկէն իշվաւ (սա.218)

Իւշիւնճիւ րէսիմտէ կէօրիւլէն միւթ-
թէլիֆ Մոնկոլեան ճինսլէրի իշինտէ,
1 Նօմէրօ վազ օլունան թիպէթի պիր
փութ փափասը, 2. Չինլի Մանտարին
վէ խըտմէթքեարը. 3. Մանշու ճին-

սինտէն պիր թաթար, 4. Լափօնիալը
գարը, 5. Գամշաթգալը, վէ 6. տա-
խի Էսքիմալը տըր:

Լափօնիալը գարը իլէ Էսքիմալը
էրքէյին գընաֆէթլէրինտէն աննա-
շըլաճաղը իւզրէ, գըշ մէվսիմինտէ
տիւզիլէ եէտի հաֆթա կիւնէշ թու-
լու էթմէեէն մանթագալը պարիտէ-
տէ, եանի տիւնեանըն գար վէ գըշը
ղաեթ շիտտէթլի օլան ճիհէթինտէ
սաքին օլուր օլտուղլարընտան, րու-
պալարը օրալարտա պուլունան ճա-
նալար փօսթաքիլէրինտէն, վէ ալէլ
խոսուուս գըզագլարընը չէքմէյէ գուլ-
լանտըզլարը Բալխիտ տէնիլէն կէյիք
տէրիսինտէն տիր:

Լափօնիալըլարըն պիւեիւք գըսմը
Բուսիանա, վէ գըսմէն տախի Շուէտ
Նորվէկիանա թապի օլուպ, չէհիրլէ-
րի օլմատըզը կիպի, մէսքէնլէրի տա-
խի պիրէր գազըլմըշ եէր ալթլարը,
վէ ազվաթը եէվմիլէլէրի իսէ հայ-
վանաթ ալթը տըր:

Բալխիտի չէքէն մէգքիւր կէյիլին
էթինի վէ սիւտիւնիւ եէրլէր, տէրի-
սինի րուպա եափըպ կէեկինիլէր, վէ
պույնուզլարընտան տախի, հէր նէվի
էվ թէճէմիւլլաթը իմալ էտէրլէր.

Էսքիմալըլար իսէ չէմալի Ամէրի-
գանըն թարաֆը շարգիսիտէ պու-
լունան ուֆագ վէ սիեահ կէօզլիւ,
մէլէզ վէ գըսա գըսա ատէմլէր օլուպ,
պուլըլար տախի ալչագ գուլիւպլէր
իշինտէ իսքեան էտէրլէր, վէ ալ գուշ
վէ պաշլըճա պալըգ իլէ կէշինիլլէր:

Տէօրտիւնճիւ րէսիմտէ օլան միւթ-
թէլիֆ Մալայեան ճինսլէրինտէն 1.
Նօմէրօտա օլան ասըլ Մալագգալը
տըր, մէգքիւր Մալագգա Գանգէս
ըրմալընըն օ պիր ճիհէթինտէ, վէ

Հինա Չինի թէսմիեէ օլունան գըթա-
նըն թարափը ճէնուպիսի իշնտէ ու-
զուն պիր նիմ ճէզիրէ օլուպ, շէհիրի
տախի, ճէզիրէ իսիլյէ եատ օլունա-
րադ Մալագա տէնիլմիշ տիր:
Շէհիրի մէզպուր ճէսիմ պիր թիճարէթ-
կեահ օլուուզու հալտէ, պիր էյեամ
փօթուկէզլէրին պատէհու Հօլանտա-
լըլարըն զիրի հիւքիւմէթլէրինտէ պու-

իւզէրինտէ Սփրիդանըն էն պիւհիւք
ճէզիրէլէրինտէն օլուպ. 1506 թարիսին
տէ Գրիսթիյան տը Կունա գափուտան
թարափընտան քէշփ էտիլմիշ տիր:

Կ. Ովկիանիատա մէշհուր Սանտուիշ
աուալարը եէրլիսինտէն պիրի տիր-
պունտան 50 սէնէ գատար ագտէմ,
պու աուալարըն իհալիսի քիւլլիւէն
վահշի օլուուզլարը հալտէ, շիմտի

ՄԱԵՐԻԿԱՆ ՃԻՆՍԷՐԻ

լունանշ, վէ ախիրէն ինկիլթէրա ի-
տարէսինէ կէշիպ, ինկիլիլ միւսթէմ-
լիքեաթընտան մասատուտ օլմուշաուր,
եէրլի էհալիսի քիւլլիւէն Միւսլիման
տըրլար:

2. Ճալա, աաաուը եէրլիսի տիր-
պուրաուը, Ովկիանիատա էն ճէսիմ,
վէ էհալիսի զիեատէսիլյէ մէտէնիեթ
վէ թէրպլյէեէ կիրմիշ պիր աուա օ-
լուպ, Հօլանտալըլարըն զիրի հիւք-
միւնտէ տիր:

3. Եէրլի Մատագասգալը տըր, իշ-
պու ճէզիրէ տախի Ովկիանուտ Հինտի

նըզամը մէթէպլէր քիւշատ էթմիշ-
լէր, ախու իթա պապինտէ իլէրլէ-
միշլէր, վէ իրրիսթիանլըղը գապու-
էտէրէք կէրէյի կիպի տախիլի մէտէ-
նիեթէ կիրմիշլէր տիր:

5. Թայլիթլի, եախա շիւքէթ ա-
աալը պիր գարը տըր. պու ճէզիրէ
տախի Խաղաղական Ովկիանուտն
փօլօնիղիա ճէզաիրինտէն պիրիսի օ-
լուպ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի ալթըն-
աա շաեթ միւնպիթ, վէ թիճարէթ-
կեահ պիր պէլտէ, վէ էհալիսի ու-
մումէն Խրիսթիան մէզհէպլինտէ տիր:

(Գուսուրու պահեմ)